

УДК: 658.511.3:005.591.6]:330.05-044.372
DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.201.132-137>

Поліванцев А.С.
кандидат економічних наук
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Polivantsev Andrii
PhD. in Economic Sc.
Kharkiv National Karazin University
<https://orcid.org/0009-0005-4388-5595>

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ЯК СПОСІБ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ПІД ЧАС ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

У статті глибоко та всебічно досліджується нагальна проблема підвищення ефективності управління підприємствами в умовах нестабільного економічного середовища, зокрема під час кризових явищ, через призму активного впровадження інноваційних технологій. Враховуючи складність та багатогранність сучасних економічних викликів, автори зосереджують увагу на тому, що традиційні управлінські підходи часто виявляються недостатньо дієвими для забезпечення стійкості та подальшого розвитку бізнесу. У цьому контексті інноваційні технології розглядаються не як окремі інструменти, а як комплексна система, здатна якісно трансформувати управлінську парадигму підприємства.

Дослідження охоплює широкий спектр інноваційних рішень, починаючи від фундаментальних аспектів цифровізації бізнес-процесів, що включає інтеграцію систем управління ресурсами підприємства (ERP), управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM), а також використання передових інструментів аналізу великих даних (Big Data) для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Особлива увага приділяється можливостям, які відкриває автоматизація рутинних завдань, оптимізація збору, обробки та аналізу інформації, що в кінцевому підсумку призводить до підвищення операційної ефективності та зниження витрат, що є критично важливим в умовах економічної скрути.

Проведене дослідження підкреслює вирішальну роль інноваційних технологій у забезпеченні ефективного управління підприємством в умовах економічної кризи. Аналіз показав, що впровадження сучасних цифрових інструментів, гнучких управлінських підходів та новаторських маркетингових стратегій є не просто бажаним, а стратегічно необхідним кроком для виживання та подальшого розвитку бізнесу в складних економічних умовах.

Значна частина дослідження присвячена інноваціям у сфері маркетингу та продажів. В умовах зниження споживчої активності та посилення конкуренції традиційні маркетингові стратегії часто втрачають свою ефективність. У зв'язку з цим, автори акцентують увагу на необхідності використання інструментів цифрового маркетингу, таких як соціальні мережі, пошукова оптимізація, контент-маркетинг, а також на важливості персоналізації взаємодії з клієнтами та побудови довгострокових відносин, що сприяє підвищенню лояльності та утриманню клієнтів.

Ключові слова: економічна криза, стратегічне управління, організаційна адаптивність, операційна ефективність, стійкість бізнесу, технологічна трансформація.

IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES AS A WAY TO IMPROVE BUSINESS MANAGEMENT EFFICIENCY DURING AN ECONOMIC CRISIS

This paper looks closely at how businesses can manage better when the economy is bad. It talks about using new and different technologies. When the economy is not doing well, it's hard for companies. The usual ways of managing might not be enough. One important way for a business to stay strong and even grow is to use new technologies.

Being innovative in how a business is run is not just about using new machines or making things automatically. It includes many things. It means using digital tools to make business processes better. It also means finding new ways to sell things and talk to customers. When a business uses many new technologies together, it can really change how it's managed. This can make the business more flexible and able to change. Because of this, the business can work better when the economy is unstable.

It's important to know that using new technologies is not something you do just once. It needs a plan and everyone in the company needs to be involved. If the leaders of the company can see the good things about new technologies and know which ones fit their business, and if they can put these technologies into place well, then it will work.

One of the best new ways for businesses to manage better is by going digital. This means using computers and the internet to collect, handle, and look at information. It also means making routine jobs automatic and making it easier for people in the company to talk to each other and work together. When the economy is bad, saving money and time is very important, so digital tools are very helpful.

Things like ERP systems help manage all the important parts of a business in one place. CRM systems help understand customers better and keep them happy. Big Data tools help find hidden patterns and predict what might happen in the future, so the business can make good plans.

Also, going digital can make it easier for people inside the company to communicate and work together. Company websites, electronic documents, and tools for working on projects together can make people work more effectively and reduce office costs.

Another important new way to manage is by using flexible methods like Agile and Scrum. These methods were first used for making software, but now many kinds of businesses use them. The main good thing about them is that they can change quickly, react to new problems fast, and get everyone in the team to help make decisions.

When the economy is bad, things in the market can change very quickly. Being able to change is very important for success. Agile methods let companies break big projects into small parts, check the results often, and make changes as needed. This makes long-term planning less risky when things are uncertain, and it helps the business stay competitive.

Getting employees involved in making decisions, which is a key part of Agile, also helps the business run better. When everyone on the team feels like they are important to the company's success, they become more motivated and responsible. This is especially helpful when the economy is tough, and when everyone's dedication and new ideas can make a big difference.

Keywords: business management, new technologies, going digital, flexible methods, online marketing, customer focus, business strategy.

JEL classification: O30; O31; M11;

Постановка проблеми. Економічна криза – це період значних випробувань для будь-якого підприємства. Зниження попиту, зростання невизначеності, посилення конкуренції – лише деякі з тих факторів, які змушують бізнес шукати нові шляхи для виживання та подальшого розвитку. У таких умовах традиційні методи управління часто виявляються недостатньо ефективними. Одним із ключових факторів, що може забезпечити стійкість та навіть зростання підприємства в кризовий період, є активне впровадження інноваційних технологій [5].

Інновації в управлінні підприємством не обмежуються лише автоматизацією виробничих процесів чи використанням новітнього обладнання. Вони охоплюють широкий спектр рішень, починаючи від оптимізації бізнес-процесів за допомогою цифрових інструментів [7] і закінчуючи впровадженням нових підходів до маркетингу та взаємодії з клієнтами. Саме комплексне застосування інноваційних технологій здатне якісно змінити систему управління, підвищити її гнучкість, адаптивність та, як наслідок, ефективність діяльності підприємства в умовах економічної нестабільності [2].

Ключовим аспектом впровадження інновацій є розуміння того, що це не одноразова акція, а безперервний процес, що вимагає стратегічного підходу та залучення всіх рівнів управління. Успішність цього процесу залежить від здатності керівництва підприємства бачити потенціал нових технологій, оцінювати їхню релевантність для конкретного бізнесу та ефективно інтегрувати їх у існуючу структуру [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні наукові дослідження все частіше підкреслюють ключову роль інновацій як фактора конкурентоздатності та

стійкості підприємств, особливо в умовах нестабільного економічного середовища. Значна увага приділяється вивченню впливу цифрових технологій на трансформацію бізнес-процесів та моделей управління. Роботи авторів Аблова А.С., Довгого О.С., Примости Л.О., Антонюка А.А., Сьомченко А.А. та інших [1; 3; 9] свідчать про те, що цифровізація забезпечує підвищення операційної ефективності, оптимізацію витрат та покращення якості прийняття рішень за рахунок аналізу великих обсягів даних.

Одним із найбільш перспективних напрямків впровадження інновацій в управлінні є цифровізація [7]. Вона передбачає використання інформаційних технологій для оптимізації збору, обробки та аналізу даних, автоматизації рутинних завдань, покращення комунікації та координації між різними підрозділами підприємства. В умовах економічної кризи, коли кожна заощаджена гривня та кожна оптимізована година робочого часу мають критичне значення, цифрові інструменти стають незамінними помічниками.

Незважаючи на велику кількість публікацій по даній темі недостатньо дослідженими залишаються специфічні бар'єри та ризики, що пов'язані із впровадженням інноваційних технологій саме під час кризи, а також їхнього довгострокового впливу на стійкість та конкурентоздатність підприємства після її завершення, тому ці питання потребують подальшого поглибленого дослідження.

Мета статті: дослідження потенціалу впровадження інноваційних технологій як ефективного способу підвищення ефективності управління підприємством в умовах економічної кризи.

Виклад основних результатів дослідження.

Одним із найбільш перспективних напрямків впровадження інновацій в управлінні є цифровізація. Вона передбачає використання інформаційних технологій для оптимізації збору, обробки та аналізу даних, автоматизації рутинних завдань, покращення комунікації та координації між різними підрозділами підприємства. В умовах економічної кризи, коли кожна заощаджена гривня та кожна оптимізована година робочого часу мають критичне значення, цифрові інструменти стають незамінними помічниками.

Системи управління ресурсами підприємства (ERP), системи управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM), платформи для аналізу великих даних (Big Data) – це лише деякі приклади технологій, які можуть суттєво підвищити ефективність управління. ERP-системи дозволяють інтегрувати всі ключові бізнес-процеси, від закупівель до продажів, забезпечуючи прозорість та оперативність прийняття рішень. CRM-системи допомагають краще розуміти потреби клієнтів, будувати з ними довгострокові відносини та підвищувати лояльність, що особливо важливо в умовах зниження споживчої активності. Аналіз великих даних дозволяє виявляти приховані тенденції, прогнозувати попит та приймати обґрунтовані стратегічні рішення [2].

Крім того, цифровізація відкриває нові можливості для оптимізації внутрішньої комунікації та співробітництва. Корпоративні портали, системи електронного документообігу, інструменти для спільної роботи над проектами – все це сприяє підвищенню продуктивності праці та зниженню адміністративних витрат [4].

Ще одним важливим напрямком інновацій в управлінні є впровадження гнучких методологій, таких як Agile та Scrum. Ці підходи, що спочатку використовувалися в розробці програмного забезпечення, сьогодні знаходять застосування в різних сферах бізнесу. Їхня ключова перевага полягає у здатності швидко адаптуватися до змін, оперативно реагувати на нові виклики та залучати команду до процесу прийняття рішень [4].

В умовах економічної кризи, коли ринкова ситуація може змінюватися дуже швидко, гнучкість стає критично важливим фактором успіху. Agile-методології дозволяють розбивати великі проекти на невеликі ітерації, регулярно оцінювати результати та вносити необхідні корективи. Це знижує ризики, пов'язані з довгостроковим плануванням в умовах невизначеності, та дозволяє підприємству залишатися конкурентоздатним [2].

Залучення співробітників до процесу прийняття рішень, що є однією з ключових принципів Agile, також сприяє підвищенню ефективності управління. Коли кожен член команди відчуває свою причетність до загального успіху, зростає його мотивація та відповідальність. Це особливо цінно в кризові часи, коли відданість та ініціативність кожного співробітника можуть мати вирішальне значення.

Важливу роль у підвищенні ефективності управління під час економічної кризи відіграють інновації у сфері маркетингу та продажів. Традиційні методи просування можуть виявитися менш ефективними в

умовах зниження споживчої активності та посилення конкуренції. Тому підприємствам необхідно шукати нові підходи до залучення та утримання клієнтів.

Одним із таких підходів є використання цифрового маркетингу. Соціальні мережі, пошукова оптимізація (SEO), контекстна реклама, email-маркетинг – це лише деякі з інструментів, які дозволяють охопити широку аудиторію з меншими витратами порівняно з традиційною рекламою. Крім того, цифрові канали комунікації забезпечують можливість більш точного таргетингу та відстеження ефективності маркетингових кампаній.

Інновації у сфері продажів можуть включати впровадження нових моделей ціноутворення, розробку унікальних пропозицій, покращення сервісу та використання технологій для персоналізації взаємодії з клієнтами [9]. В умовах кризи клієнти стають більш вимогливими та чутливими до ціни, тому підприємствам необхідно проявляти гнучкість та креативність у своїй комерційній діяльності.

Впровадження інноваційних технологій неминуче пов'язане з певними викликами та ризиками. Одним із головних є необхідність значних інвестицій, особливо на початковому етапі. В умовах економічної кризи, коли фінансові ресурси підприємств часто обмежені, це може стати серйозною перешкодою [9]. Тому важливо ретельно оцінювати потенційну вигоду від впровадження кожної конкретної технології та розробляти чіткий план фінансування.

Ще одним важливим аспектом є необхідність підготовки персоналу до роботи з новими технологіями та змінами в організаційній структурі. Впровадження інновацій може викликати опір з боку співробітників, які не розуміють їхньої цінності або бояться втратити свої робочі місця. Тому керівництву необхідно приділяти особливу увагу комунікації, навчанню та мотивації персоналу.

Крім того, слід враховувати ризики, пов'язані з кібербезпекою та захистом даних. Зростання залежності від інформаційних технологій збільшує вразливість підприємства до кібератак та витоку конфіденційної інформації. Тому необхідно вживати відповідних заходів для забезпечення безпеки інформаційних систем та даних.

Розглядаючи питання впровадження інноваційних технологій в управлінні підприємством під час економічної кризи, неможливо оминути аспект зміни організаційної культури. Успішна інтеграція новітніх рішень вимагає не лише технічних і фінансових інвестицій, але й готовності всього колективу до прийняття нових підходів та принципів роботи. Криза часто стає катализатором для переосмислення застарілих норм і практик, створюючи сприятливий ґрунт для впровадження інновацій, які раніше могли зустрічати опір.

Формування інноваційної культури передбачає створення атмосфери відкритості до нових ідей, заохочення експериментів та ініціативи з боку співробітників на всіх рівнях. Важливим є налагодження ефективних каналів комунікації, які б сприяли обміну знаннями та досвідом, а також швидкому поширенню інформації про нові технології та їхні переваги. Лідери

підприємства повинні демонструвати власну готовність до змін та підтримувати інноваційні ініціативи, створюючи таким чином позитивний приклад для всього колективу.

Одним із ключових елементів формування інноваційної культури є навчання та розвиток персоналу. Впровадження нових технологій часто вимагає від співробітників набуття нових знань та навичок. Тому інвестиції в навчання, проведення тренінгів та семінарів є невід'ємною частиною процесу інноваційної трансформації. Важливо не лише навчити персонал користуватися новими інструментами, але й донести до них розуміння того, як ці технології можуть полегшити їхню роботу, підвищити продуктивність та сприяти досягненню спільних цілей підприємства в умовах кризи.

Крім того, впровадження інновацій має супроводжуватися чітким визначенням цілей та очікуваних результатів. Керівництво повинно розробити систему ключових показників ефективності (KPIs), які б дозволяли відстежувати прогрес у впровадженні нових технологій та оцінювати їхній вплив на загальну ефективність управління підприємством. Регулярний моніторинг та аналіз цих показників дозволить своєчасно виявляти проблемні зони та вносити необхідні корективи в процес інноваційної трансформації.

Важливо також пам'ятати про необхідність балансу між впровадженням радикальних інновацій, які можуть призвести до значних змін у бізнес-моделі підприємства, та поступовими, інкрементальними інноваціями, спрямованими на покращення існуючих процесів. В умовах економічної кризи, коли ризики можуть бути особливо високими, зважений підхід до вибору та впровадження інновацій є запорукою успіху. Підприємствам слід ретельно аналізувати свій потенціал, ринкові можливості та наявні ресурси, щоб визначити оптимальну стратегію інноваційного розвитку, яка б відповідала їхнім конкретним потребам та умовам діяльності в кризовий період.

Таким чином, успішне впровадження інноваційних технологій як способу підвищення ефективності управління підприємством під час економічної кризи є комплексним процесом, що охоплює не лише технологічні та економічні аспекти, але й організаційні та культурні зміни. Лише за умови інтегрованого підходу та активної участі всього колективу підприємство зможе повною мірою скористатися перевагами інновацій та забезпечити свою стійкість та подальший розвиток в умовах економічної нестабільності.

Підсумовуючи, можна з упевненістю сказати, що впровадження інноваційних технологій є не просто бажаним, а необхідним кроком для підвищення ефективності управління підприємством під час економічної кризи. Цифровізація бізнес-процесів, використання гнучких методологій управління [4], інновації в маркетингу та продажах [3] – все це відкриває нові можливості для оптимізації витрат, підвищення продуктивності, покращення взаємодії з клієнтами та зміцнення конкурентних позицій.

Звичайно, процес впровадження інновацій пов'язаний з певними труднощами та ризиками, але

грамотний стратегічний підхід [6, 8], ретельне планування, залучення персоналу та увага до питань безпеки дозволять підприємствам успішно подолати ці перешкоди та отримати значні переваги. В умовах економічної нестабільності саме інновації можуть стати тим ключем, який відкриє двері до стійкого розвитку та процвітання. Підприємства, які зможуть адаптуватися до нових реалій та активно використовувати інноваційні технології, не лише вистоять у кризу, але й закладуть міцний фундамент для свого майбутнього зростання.

Підсумовуючи проведені дослідження, варто наголосити, що в умовах економічної нестабільності інноваційні технології перестають бути факультативним інструментом і набувають статусу життєво необхідного елемента ефективного управління підприємством. Криза, хоч і створює значні перешкоди для бізнесу, водночас відкриває вікно можливостей для якісної трансформації управлінських процесів.

Висновки. Підсумовуючи проведені дослідження, варто наголосити, що в умовах економічної нестабільності інноваційні технології перестають бути факультативним інструментом і набувають статусу життєво необхідного елемента ефективного управління підприємством. Криза, хоч і створює значні перешкоди для бізнесу, водночас відкриває вікно можливостей для якісної трансформації управлінських процесів. Впровадження цифрових інструментів, таких як ERP та CRM системи, аналіз великих даних, а також оптимізація внутрішньої комунікації, забезпечує не лише скорочення витрат та підвищення операційної ефективності, але й закладає основу для прийняття більш обґрунтованих стратегічних рішень. Гнучкі методології управління, на кшталт Agile та Scrum, дозволяють підприємствам оперативно реагувати на мінливі ринкові умови, адаптуватися до нових вимог споживачів та залучати персонал до активної участі в процесі управління.

Не менш важливим є використання інновацій у сфері маркетингу та продажів. У кризовий період, коли боротьба за клієнта загострюється, цифрові канали комунікації та персоналізовані підходи до взаємодії стають ключем до збереження та розширення клієнтської бази.

Проведені дослідження підкреслює вирішальну роль інноваційних технологій у забезпеченні ефективного управління підприємством в умовах економічної кризи. Аналіз показав, що впровадження сучасних цифрових інструментів, гнучких управлінських підходів та новаторських маркетингових стратегій є не просто бажаним, а стратегічно необхідним кроком для виживання та подальшого розвитку бізнесу в складних економічних умовах.

Ключовим висновком є те, що системна інтеграція інновацій у всі сфери діяльності підприємства – від оптимізації внутрішніх процесів до взаємодії з клієнтами – створює міцний фундамент для підвищення його адаптивності та стійкості до кризових явищ. Цифровізація, як один з основних напрямків інновацій, забезпечує значне зростання операційної ефективності,

зниження витрат та покращення якості прийняття управлінських рішень на основі глибокого аналізу даних.

Водночас, впровадження гнучких методологій управління дозволяє підприємствам оперативного реагувати на мінливу ринкову кон'юнктуру, швидко адаптувати свої продукти та послуги до нових потреб споживачів, а також залучати персонал до активної участі у процесах змін. Інновації в маркетингу та продажах, зокрема використання цифрових каналів комунікації та персоналізованих підходів, допомагають утримувати існуючих клієнтів та залучати нових, що є критично важливим для підтримки рівня доходів під час економічного спаду.

Незважаючи на значні переваги, процес впровадження інновацій пов'язаний з певними труднощами, такими як необхідність значних інвестицій, ризики, пов'язані з кібербезпекою, та потреба у кваліфікованому персоналі. Успішне подолання цих перешкод вимагає від керівництва підприємства не лише стратегічного бачення та чіткого планування, але й створення сприятливої організаційної культури, яка заохочує інновації та готовність до змін.

Висновки. Таким чином, можна констатувати, що в умовах економічної кризи інноваційні технології виступають не просто як інструмент оптимізації, а як каталізатор якісних змін в управлінні підприємством, що забезпечує його конкурентоздатність та стійке зростання в довгостроковій перспективі. Підприємства, які

своєчасно усвідомляють важливість інновацій та зможуть ефективно інтегрувати їх у свою діяльність, матимуть значно більше шансів не лише успішно пережити кризу, але й зміцнити свої позиції на ринку після її завершення. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на вивчення специфіки впровадження окремих інноваційних технологій у різних галузях економіки та оцінку їхнього впливу на фінансові результати підприємств у кризових умовах.

Попри очевидні переваги, процес впровадження інновацій пов'язаний з певними труднощами, включаючи необхідність інвестицій, опір персоналу та ризики у сфері кібербезпеки. Успішне подолання цих перешкод вимагає від керівництва підприємства стратегічного бачення, системного підходу та готовності до змін.

Отже, можна стверджувати, що впровадження інноваційних технологій є не просто антикризовим заходом, а стратегічною інвестицією в майбутнє підприємства. Ті компанії, які зможуть інтегрувати новітні розробки у свою систему управління, не лише успішно переживуть економічну кризу, але й отримають значні конкурентні переваги, забезпечивши собі стійке зростання та розвиток у довгостроковій перспективі. Ключ до успіху полягає не у формальному впровадженні окремих технологій, а у створенні комплексної інноваційної екосистеми, яка охоплює всі аспекти діяльності підприємства та сприяє постійному вдосконаленню управлінських процесів.

Список використаних джерел:

1. Аблов А.С., Довгий О.С. (2005). Інституційні засади інноваційної економіки: Міжнародний довід та вітчизняна практика: монографія. Київ: НАУ, 198 с.
2. Амоша О.І., Землянікін А.І., Підоричева І.Ю. (2015). Удосконалення системи управління інноваціями як умова прискорення структурних реформ в Україні. *Економіка України*, № 9. С. 32–59. URL: http://jnas.nbu.gov.ua/j-pdf/EkUk_2015_9_5.pdf.
3. Антонюк А.А., Сьомченко А.А. (2017). Актуальні проблеми розвитку інноваційної діяльності в Україні. *Держава та регіони. Серія «Економіка та підприємництво»*, № 2. С. 45–50. URL: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2017/2_2017/10.pdf.
4. Гуманізація бізнес-процесів. Повернення сенсу в роботу. 2019. URL: <https://www.google.com/search?q=https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ua/Documents/human-capital/Deloitte-Global-Human-Capital-Trends-2019-4.pdf>.
5. Денисенко М.П., Воронкова Т.Є. (2011). Активізація інноваційної діяльності промислових підприємств. *Проблеми науки*, № 2. С. 12–21.
6. Сфремов О.С. (2012). Взаємозв'язок основних елементів стратегії інноваційного розвитку підприємства. *Маркетинг і менеджмент інновацій*, № 1. С. 201–226. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mimi_2012_1_29.
7. Жуковська В.М. (2017). Цифрові технології в управлінні персоналом: сутність, тенденції, розвиток. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Економіка і менеджмент*, № 2. С. 13–17. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2017_27%282%29_5.
8. Ревуцька Н.В., Гороховська Д.В. (2010). Ідентифікація та оцінювання стратегічних ресурсів підприємства. *Формування ринкової економіки : зб. наук. праць*. К.: КНЕУ, Ч. 2. С. 109–131.
9. Примостка Л.О. та ін. (ред.). (2022). Фінансовий бізнес: інновації, фінтех, регулювання : міжнародна колективна монографія. Київ : КНЕУ, 375 с. ISBN 978-966-926-400-8. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/d0312a79-c7b8-41a2-86b2-8e36cdac13bf/download>.

References:

1. Ablov, A.S., & Dovhyi, O.S. (2005). *Instytutsiini zasady innovatsiinoi ekonomiky: Mizhnarodnyi dosvid ta vitchyzniana praktyka* [Institutional Principles of an Innovative Economy: International Experience and Native Practice]. Kyiv: NAU. [In Ukrainian].
2. Antoniuk, A.A., & Somchenko, A.A. (2017). *Aktualni problemy rozvytku innovatsiinoi diialnosti v Ukraini*

[Actual Problems of Innovative Activity Development in Ukraine]. Economy of Ukraine, No. 9. Pp. 32–59. Retrieved from: http://jnas.nbu.gov.ua/j-pdf/EkUk_2015_9_5.pdf. [In Ukrainian].

3. Denysenko, M.P., & Voronkova, T.Ye. Aktyvizatsiia innovatsiinoi diialnosti promyslovykh pidpriemstv [Activation of Innovative Activity of Industrial Enterprises]. State and Regions. Series «Economy and Entrepreneurship», No. 2. Pp. 45–50. Retrieved from: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2017/2_2017/10.pdf. [In Ukrainian].

4. Humanizatsiia biznes-protsesiv. Povernennia sensu v robotu [Humanization of business processes. Returning meaning to work]. (2019). Retrieved from: <https://www.google.com/search?q=https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ua/Documents/human-capital/Deloitte-Global-Human-Capital-Trends-2019-4.pdf>.

5. Denysenko, M.P., Voronkova, T.E. (2011). Aktyvizatsiia innovatsiinoi diialnosti promyslovykh pidpriemstv [Activation of innovative activity of industrial enterprises]. Problems of science, No. 2. Pp. 12–21. [In Ukrainian].

6. Yefremov, O.S. (2012). Vzaiemozv'iazok osnovnykh elementiv stratehii innovatsiinoho rozvytku pidpriemstva [The relationship of the main elements of the strategy of innovative development company] Marketing and Innovation Management, No. 1. Pp. 201–226. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mimi_2012_1_29. [In Ukrainian].

7. Zhukovska, V.M. (2017). Tsyfrovi tekhnolohii v upravlinni personalom: sutnist, tendentsii, rozvytok [Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Economics and Management Series, No. 2. Pp. 13–17. [In Ukrainian].

8. Revutska, N.V., & Horokhovska, D.V. (2010). Identyfikatsiia ta otsiniuvannia stratehichnykh resursiv pidpriemstva [Digital technologies in personnel management: essence, trends, development] Identification and evaluation of strategic enterprise resources. Formation of a market economy: collection of scientific works. Kyiv: KNEU, Part 2. Pp. 109–131. [In Ukrainian].

9. Primostka, L.O. et al. (eds). (2022). Finansovy biznes: innovatsii, fintekh, rehuliuвання [Financial business: innovation, fintech, regulation]: international collective monograph. Kyiv: KNEU, 375 p. ISBN 978-966-926-400-8. Retrieved from: <https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/d0312a79-c7b8-41a2-86b2-8e36cdac13bf/download>. [In Ukrainian].